

k stavební komisi řádně a včasné předvolaný, ke komisi se nedostavil nebo proti žádanému povolení stavby ničeho nenamítal.

Zákazy dovozu.

I. Pojem a dějiny.

Zákazy dovozu jsou ona státní opatření, jimiž se zapovídá dovoz určitých a jmenovitě stanovených předmětů z cizozemsko; opatření tato činí se jak z vlastních příčin obchodní politiky, tak i z důvodů policejních nebo z důvodů všeobecně politických. V prvním případě jsou zákazy dovozu nejkrajnějším a nejrozhodnějším prostředkem k odvrácení soutěže cizozemské na prospěch některého odvětví výrobního chráněného na trhu domácím; v posledním případě pak jde o zamezení přivléknutí nemoci nebo dobytčího moru, o udržení státních monopolů berních, o zákazy police tiskové a t. d. Kdežto se policejní zákazy dovozů posud ještě všemi státy dočasně nebo trvale uznávají za potřebny, vymizely v posledních desetiletích poněkud z tarifů zemí kulturních zákazy dovozu z příčin politiky obchodní. Meze mezi oběma druhy nelze zcela ostře vyznačiti. Již r. 1659 vydáno bylo nařízení Leopolda I. proti cizímu zboží, jmenovitě onomu, jehož se má užívat více ku zbytečné nádheře, nežli ke skutečné potřebě a nesmělo se zboží takové dovážeti ani na veřejné výroční trhy, ani v kterýkoli jiný čas. Zvláštní zákaz vydán byl r. 1674 proti všelikému zboží francouzskému. Mnoho zákazů vydáno bylo v té příčině též za vlády Karla VI. v letech 1713—1728, daleko více pak ještě kupily se tyto zákazy za Marie Teresie, jmenovitě od r. 1769, a mnohé z nich rozšířeny byly i na uherské země korunní. Za císaře Josefa II. vstoupila celním zákonem z r. 1784 soustava vyloučení zboží z obchodu na místě absolutních zákazů dovozů a to ve příčině dobrých 200 položek tarifních. Než r. 1810, kdy i Rakousko donuceno bylo k účastenství v kontinentálním ohrazení proti Anglii, stíženy byly podmínky a formality onoho vyloučení z obchodu, a tomuto podmíněnému zakazu podroben i dovoz kávy (až do r. 1813). R. 1817 vyloučeny úplně z dovozu látky vlněné a bavlněné a až do r. 1851 šetřeno soustavy naprostého vyloučení z obchodu při 63 druzích zboží.

Teprve reformou tarifů r. 1851 zavedenou odstraněny úplně zákazy dovozů vydané z příčin politiky obchodní a podržena jistá řada zákazů povahy čistě politické a policejní.

II. Stávající zákazy dovozu.

1. Dovoz a průvoz předmětů státního monopolu dovolen jest jen s povolením příslušného úřadu (sem náleží kuchyňská sůl, střelný prach, tabák). Vláda zmocněna jest obmeziti cestou nařízení z veřejných důvodů a zejména z důvodů zdravotních a bezpečnostních obchod určitým zbožím. Nadále potvrzují v platnosti dotyčné předpisy dosud vydané (čl. VI. zák. ze dne 25. května 1882 č. 47 ř. z.).

2. Kromě předmětů uvedených ve čl. VI. (předměty monopolu státního) obmezen jest té doby z ohledů zdravotních, bezpečnostních a jiných veřejných ohledů obchod s určitými dalšími předměty a to:

a) z ohledů zdravotních: Sušené ovoce barvami potřené, hračky dětské pomalované preparáty zdraví škodlivými, dále náčiní k jídlu a ke hrám z pálené země, které má měňavou barvu zeleno-zlatou; tkaniny (látky) barvené nebo potisknuté preparáty obsahujícími arsen, podobné koberce a bílá lícidla. Zboží toto smí býti při dovozu toliko u hlavních

úřadů celních vyceno bez rozdílu na množství jeho, a to jen s přivolením politické vlády zemské oné země korunní, ve které žadatel bydlí. Dále sem náleží i připravované lékárnické zboží a prostředky kosmetické, jestliže se dovážejí osobám soukromým a nikoli lékárníkům; kaparky (kaprlata), naložená zelená zelenina a ovoce (Mixed pickles). Zboží toto smí se odebírat, jen když bylo vyhověno platným podmínkám policie zdravotní;

b) z ohledů bezpečnostních řadí se sem: zbraně a části zbraně, třaskaviny a explodující látky. Dovoz a průvoz zboží tohoto vázán jest řadou předpisů, jimž vyhověno býti musí;

c) zboží, jehož obchod z jiných veřejných ohledů obmezen jest, vyhlašuje se od případu k případu. Obmezení taková co do obchodu stávající té doby zůstávají nedotknuta. Zboží, jehož součástkami obchod jest obmezen, podléhá témuž obmezení, jako tyto jeho součástky (§ 16 prov. nař. zákonu ze dne 25. května 1882 č. 47. ř. z.).

3. Na základě mezinárodní úmluvy o révokazu ze dne 3. listopadu 1881 zakázán byl nařízením ze dne 4. července 1883 dovoz vytrhaných rév, suchého dříví vinného, vinných kolů atd., jakož i dovoz zarostlých (kořeny) rostlin ze států, kteréž konvence oné se nezúčastnily, a dovozen dovoz hroznů a výhnětků, jakož i bylin jakéhokoli druhu ze zahrad, z budov pro pěstování rostlin atd. jen za podmínek zvlášť předepsaných.

4. Jinaké zákazy a obmezení: Sem počítati jest zákazy dovozu a obmezení za účelem odvrácení a potlačení nakažlivých nemocí zvířecích a dobytčího moru (zák. ze dne 29. února 1880 č. 35 a 37 ř. z.), opatření proti rozšíření a zavléknutí cholery anebo jiných nakažlivých nemocí, zákazy ohledně cizozemských tiskopisů atd.

III. Ustanovení trestní.

1. Trestní zákon důchodkový: Jestliže podloudnictvím přestoupí se nějaký bezpodmínečný zákaz dovozu stávající pro obchod mezi tuzemskem a cizozemskem nebo mezi územím celním a částmi z celního území vyňatými (viz čl. »Území celní«), t. j. zákaz, kterýmž vylučuje se i odebírání se zvláštním povolením a zapravením cla, nastupuje za trest pokuta rovnající se jednoduché až čtyřnásobné ceně předmětu přestupku (§ 203 trest. z. důch.).

2. Dle §§ 45 a 46 zák. ze dne 29. února 1880, jenž týká se odvrácení a potlačení nakažlivých nemocí zvířecích a dle zákona o dobytčím moru (§§ 38 a 39) tvoří jednání přičinící se zákazům dovozu přečin. Zvířata a zvířecí suroviny, jimiž se zákazy dovozu obcházejí, prohlásiti mají úřady trestní za propadlé.

Zákoník občanský obecný.

I. Pojem.

Obecný občanský zákoník jest soujem zákonů, jimiž soukromá práva a povinnosti obyvatel tohoto státu vzájem upraveny jsou (§ 1 o. o. z.). K obyvatelům náležejí všichni občané státní (§ 40 o. o. z.), hlava státu, pokud jde o právní jednání týkající se soukromého vlastnictví mocnářova nebo nabývacích způsobů založených v právu občanském (§ 20 o. o. z.), právnické osoby (§§ 286, 529 a 1454 o. o. z.), stát sám (§ 290 o. o. z.), cizozemci, pokud v Rakousku v právní jednání vcházejí (§§ 35 a 36 o. o. z.).